

Sociologický ústav Československé akademie věd
Středisko empirických výzkumů
Jilská 1, 110 00 Praha 1

Ekonomická očekávání a postoje III.

Květen 1991

Tazatel

--	--	--	--

Kodér

--	--

Děrovač

--	--

Respondent

--	--	--	--

Náš rozhovor se bude týkat aktuálních otázek národního hospodářství a finanční situace Vaší domácnosti. Výzkum je anonymní, slouží pouze vědeckým účelům, není podkladem pro žádné rozhodování státních úřadů. Do výzkumu jste byl(a) vybrán(a) náhodně.

Pokyn: Předložte dotázanému kartu A!

1	určitě ano
2	spíše ano
3	spíše ne
4	určitě ne

1. Můžete říci, že jste celkově spokojen(a) s přípravou a dosavadním průběhem ekonomické reformy?

1	2	3	4
---	---	---	---

2. Myslíte si, že se reforma realizuje dostatečně rychlým tempem?

1	2	3	4
---	---	---	---

3. Charakterizoval(a) byste současné období jako začátek podstatného zlepšování naší hospodářské situace?

1	2	3	4
---	---	---	---

4. Jste spokojen(a) s privatizací, tj. převodem majetku do soukromého vlastnictví, v obchodě a ve službách?

1	2	3	4
---	---	---	---

5. Domníváte se, že by zemědělská půda měla být bez jakýchkoli dalších výhrad vrácena původním majitelům?

1	2	3	4
---	---	---	---

6. Myslíte si, že změny v naší společnosti přinesly za poslední rok více spravedlnosti?

1	2	3	4
---	---	---	---

7. Díváte-li se do blízké budoucnosti, máte z ekonomického vývoje obavy, máte pocit nejistoty?

1	2	3	4
---	---	---	---

8. Myslíte si, že se u nás v blízké budoucnosti výrazněji projeví problém chudoby?

1	2	3	4
---	---	---	---

9. Jak se domníváte, že bude celkově vypadat hospodářská situace za pět let: bude lepší, horší nebo zhruba stejná jako dnes?

Lepší	1
Horší	2
Stejná jako dnes	3

10. Jak dlouho to podle Vás bude trvat, než naše společnost dosáhne životní úroveň, kterou byste pokládal za uspokojivou?

Pokyn: Přečtěte varianty odpovědí!

1 - 2 roky	1
3 - 5 let	2
6 - 10 let	3
Více než 10 let	4
Nikdy	5

Nyní nám řekněte, do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky.

11. Pro soukromé podnikání jsou již vytvořeny příznivé a dostatečné podmínky.

1	2	3	4
---	---	---	---

12. Kapitalismus představuje jedinou možnou cestu našeho budoucího vývoje.

1	2	3	4
---	---	---	---

13. Abychom vyřešili naše hospodářské problémy, nezbytně potřebujeme pomoc bohatých průmyslových zemí.

1	2	3	4
---	---	---	---

14. Zahraniční pomoc je třeba posuzovat střízlivě, můžeme si pomoci jen sami lidé, kteří žijí v tomto státě.

1	2	3	4
---	---	---	---

15. Neočekávejme žádnou pomoc od vlastního státu, každý sám musí ukázat, jak se dokáže prosadit.

1	2	3	4
---	---	---	---

16. Současné politické vedení podceňuje zabezpečení sociálních jistot obyvatelstva.

1	2	3	4
---	---	---	---

17. Každý schopný člověk si dnes může vydělat hodně peněz.

1	2	3	4
---	---	---	---

18. Lidé jsou většinou pohodlní a příliš spoléhají na to, že se o ně někdo jiný postará.

1	2	3	4
---	---	---	---

19. Hospodářští ministři ve federální vládě jsou velmi schopní odborníci.

1	2	3	4
---	---	---	---

20. Během pěti let se u nás zlepšila kvalita životního prostředí.

1	2	3	4
---	---	---	---

21. V posledním roce se u nás zlepšily vztahy mezi lidmi.

1	2	3	4
---	---	---	---

22. Dobrá vláda musí zajistit každé rodině bydlení, které odpovídá jejím potřebám.

1	2	3	4
---	---	---	---

23. Dobrá vláda musí zajistit každému pracovní místo.

1	2	3	4
---	---	---	---

24. Dobrá vláda musí zdůvodňovat lidem všechna svá opatření a rozhodnutí.

1	2	3	4
---	---	---	---

25. Podívejte se na následující kartu. Co je podle Vašeho názoru nejdůležitějším úkolem vlády?

Pokyn: Podejte respondentovi KARTU V, zaznamenejte pouze jednu odpověď!

Boj proti inflaci	1
Boj proti nezaměstnanosti	2
Odstranění úplatkářství	3
Zlepšení životního prostředí	4
Spravedlnost v příjmech	5
Odstranění přežívajících komunistických mocipánů	6
Lepší nabídka zboží	7

Chtěli bychom také znát Vaši představu o tom, jak by měl vypadat budoucí vývoj naší společnosti. Řekněte nám, do jaké míry souhlasíte s následujícími požadavky.

26. Soukromému podnikání je třeba ponechat naprostou volnost.

1	2	3	4
---	---	---	---

27. Je správné, aby opravdu schopní lidé měli hodně peněz, třeba i milióny.

1	2	3	4
---	---	---	---

28. Nezaměstnanosti je třeba se bránit i za cenu zachování mnoha zbytečných pracovních míst.

1	2	3	4
---	---	---	---

29. I v nových podmínkách by ekonomika měla být pod kontrolou státu.

1	2	3	4
---	---	---	---

30. Všechny velké podniky ve státním vlastnictví je třeba změnit na akciové společnosti nebo soukromé firmy.

1	2	3	4
---	---	---	---

31. Zahraniční firmy by u nás měly mít zcela otevřené pole působnosti.

1	2	3	4
---	---	---	---

32. Postupně by se měl zmenšit význam vedlejších příjmů.

1	2	3	4
---	---	---	---

33. Postupně by měl klesnout počet lidí, kteří si svépomocně opravují byty, auta, chaty a staví si domy.

1	2	3	4
---	---	---	---

34. Souhlasil(a) byste s tím, aby u nás byly v soukromém vlastnictví i některé veřejné sítě, jako např. některé železnice, vodovody a elektrárny?

1	2	3	4
---	---	---	---

35. Bylo by podle Vašeho názoru správné, aby část sociální péče, například péče o staré lidi, vykonávaly soukromé instituce?

1	2	3	4
---	---	---	---

36. Souhlasil(a) byste se zavedením soukromé lékařské praxe?

1	2	3	4
---	---	---	---

37. Myslíte, že je třeba podporovat rozvoj soukromých středních škol?

1	2	3	4
---	---	---	---

38. Myslíte si, že existující opatření v sociální politice, tj. příspěvky, rodinné dávky, podpory jsou v současné době dostatečné?

1	2	3	4
---	---	---	---

39. Myslíte si, že je správné, aby bohatší oblasti přispívaly na rozvoj chudších oblastí?

1	2	3	4
---	---	---	---

40. Myslíte si, že současné rozdělení kompetencí mezi Českou republikou a Slovenskou republikou je prospěšné pro naše hospodářství?

1	2	3	4
---	---	---	---

41. Máte pocit, že v posledních pěti letech Češi doplácí na Slováky?

1	2	3	4
---	---	---	---

Aktuálním problémem je vývoj cen . Jistě víte, že od ledna 1991 proběhla liberalizace cen, tj. jejich uvolnění v důsledku odstranění státní kontroly a dotací.

42. Myslíte si, že liberalizace cen byla potřebná?

1	2	3	4
---	---	---	---

43. Myslíte si, že liberalizace cen byla provedena správným způsobem?

1	2	3	4
---	---	---	---

44. Vzrostly za letošní rok ceny více, než jste očekával(a)?

1	2	3	4
---	---	---	---

45. Domníváte se, že cenový nárůst v důsledku liberalizace byl pro většinu našich obyvatel přijatelný?

1	2	3	4
---	---	---	---

46. Měl by podle Vašeho názoru stát větší měrou úředně stanovovat ceny?

1	2	3	4
---	---	---	---

47. Myslíte si, že je správné, aby na zvyšování cen reagovali lidé stávkami?

1	2	3	4
---	---	---	---

48. Uvádí se, že ceny potravin od začátku roku vzrostly zhruba o 40%. Myslíte si, že ve Vaší domácnosti vzrostly:

Pokyn: Přečtěte varianty odpovědí!

Mnohem více	1
O něco více	2
Zhruba stejně	3
O něco méně	4
Mnohem méně	5

Nyní se podrobněji zaměříme na Vaši rodinu a na Vaši domácnost.

49. Jak vycházíte se současným příjmem, který máte v domácnosti?

Pokyn: Podejte respondentovi KARTU C!

Velmi obtížně	1
Obtížně	2
Spíše obtížně	3
Spíše snadno	4
Snadno	5
Velmi snadno	6

50. Stačí Vám peníze, které v rodině máte, na dobrou stravu?

Pokyn: KARTA A!

1	2	3	4
---	---	---	---

51. A stačí Vám peníze na kvalitní oblečení pro členy rodiny?

1	2	3	4
---	---	---	---

52. Zbývají Vám peníze na kulturu, rekreaci, sport a podobné činnosti a na nákup věcí, které jsou k tomu potřebné (knihy, desky, sportovní oblečení a pomůcky, rekreační vybavení atd.)?

1	2	3	4
---	---	---	---

Budeme se nyní v několika otázkách zabývat vážnými sociálními problémy.
--

65. Pocítil(a) jste již nějak "na vlastní kůži" nezaměstnanost?

Pokyn: Přečtěte varianty odpovědí!

Ano, již jsme byl v minulých 2 letech nezaměstnaný	1
Ano, v současné době jsem nezaměstnaný	2
Zatím ne, ale mám obavy, že i mě by se nezaměstnanost mohla v nejbližších měsících dotknout	3
Ne, z nezaměstnanosti strach nemám	4

66. Pocítil nezaměstnanost Váš partner, partnerka?

Pokyn: Přečtěte varianty odpovědí!

Ano, již byl v minulých 2 letech nezaměstnaný	1
Ano, v současné době je nezaměstnaný	2
Zatím ne, ale má obavy, že i jeho by se nezaměstnanost mohla v nejbližších měsících dotknout	3
Myslím, že z nezaměstnanosti strach nemá	4
Nevím, bez odpovědi	5

67. Čemu by podle Vás měla vláda dát v řešení nezaměstnanosti přednost?

Pokyn: Přečtěte varianty odpovědí!

Poskytovat tak vysoké dávky, aby se příliš nesnížila životní úroveň nezaměstnaných	1
Poskytovat jen minimální dávky, aby každý byl nucen najít si zaměstnání i za cenu méně kvalifikované práce, rekvalifikace, přestěhování apod.	2

68. Kdyby Vaše místo bylo ohroženo, byl byste ochoten pracovat i za nižší mzdu, jen abyste zůstal zaměstnaný?

Pokyn: KARTA A!

1	2	3	4
---	---	---	---

69. Byl(a) byste ochoten(a) pracovat i za minimální mzdu (tj. 2000 Kčs hrubého měsíčně)?

1	2	3	4
---	---	---	---

70. A byl(a) byste ochoten(a) pracovat i za mzdu nižší než je minimální?

1	2	3	4
---	---	---	---

71. Máte pocit, že jste chudá rodina?

1	2	3	4
---	---	---	---

72. Za chudé jsou považovány ty domácnosti, které mají příjmy pod určitou hranici. Je to hranice chudoby. Zkuste určit dnešní hranici chudoby pro čtyřčlennou rodinu, tj. pro manželský pár a dvě děti školního věku. Jedná se o měsíční příjem.

--	--	--	--

73. Jaký by měl být minimální příjem, který by postačoval na pokrytí základních potřeb Vaší domácnosti?

--	--	--	--

74. Co byste hodnotil(a) jako velmi špatný či naopak velmi dobrý příjem pro Vaši domácnost za měsíc? Pokuste se určit sumy, které by podle Vás odpovídaly následujícím výrokům.

Příjem velmi špatný je asi Kčs

--	--	--	--	--

Příjem špatný je asi Kčs

--	--	--	--	--

Příjem nedostatečný je asi Kčs

--	--	--	--	--

Příjem postačující je asi Kčs

--	--	--	--	--

Příjem dobrý je asi Kčs

--	--	--	--	--

Příjem velmi dobrý je asi Kčs

--	--	--	--	--

Ted' se dotkneme politických otázek.

75. Která politická strana (hnutí) má dnes Vaše největší sympatie?

(vypište)

--	--

76. Můžete nám říci, kterou politickou stranu (hnutí) jste volil(a) v červnových parlamentních volbách do Sněmovny lidu?

(vypište)

--	--

77. V politice se často používají pojmy "pravice" a "levice". Kam byste se sám(a) zařadil(a), kam asi svými názory patříte?

Pokyn: Přečtěte varianty odpovědí!

Jasná levice	1
Spíše nalevo	2
Střed	3
Spíše napravo	4
Jasná pravice	5

Pokyn: KARTA A!

78. Máte důvěru v presidenta Václava Havla?

1	2	3	4
---	---	---	---

79. Máte důvěru ve federální vládu?

1	2	3	4
---	---	---	---

80. Máte důvěru ve Federální shromáždění?

1	2	3	4
---	---	---	---

81. Můžete říci, že se vyznáte v současném politickém dění?

1	2	3	4
---	---	---	---

82. Myslíte si, že se v Československu podařilo vybudovat základy demokracie?

1	2	3	4
---	---	---	---

83. Myslíte si, že v současné době jsou v Československu občanské svobody na úrovni vyspělých západních zemí?

1	2	3	4
---	---	---	---

V souvislosti s ekonomickým a politickým vývojem se v poslední době hodně hovoří i o úloze odborových organizací. Na následující otázky odpovídejte pouze ano, ne, případně nevím, netýká se.

84. Znáte činnost Vaší odborové organizace?

Ano	1
Ne	2
Nevím, netýká se	3

85. Víte, ke kterému odborovému svazu, organizaci patříte?

Ano	1
Ne	2
Nevím, netýká se	3

86. Jsou odbory podle Vás nezbytné pro dobré fungování společnosti?

Ano	1
Ne	2
Nevím, netýká se	3

87. Myslíte si, že činnost odborů napomáhá demokratickému vývoji v naší společnosti?

Ano	1
Ne	2
Nevím, netýká se	3

88. Myslíte si, že činnost odborů je prospěšná pro zlepšení našeho národního hospodářství?

Ano	1
Ne	2
Nevím, netýká se	3

89. Mají odbory s vedením podniků spíše bojovat nebo s ním mají spíše spolupracovat?

Bojovat s vedením	1
Spolupracovat s vedením	2
Nevím	3

90. Které úkoly odborů jsou podle Vašeho názoru nejdůležitější? Seřad'te prosím úlohy odborů na těchto kartičkách podle pořadí jejich důležitosti od nejdůležitějšího k nejméně důležitému.

Pokyn: Podejte respondentovi KARTIČKY, zakroužkujte pořadí!

	Nejvíce		Nejméně	
Prosazení zvýšení mezd	1	2	3	4
Zajišťování nezbytných potřeb pro zaměstnance	1	2	3	4
Spolupodíl na hospodářské politice	1	2	3	4
Zajištění pracovních míst	1	2	3	4

V denním tisku, v rozhlasu i v televizi se diskutuje o pozitivních i negativních změnách v poslední době. Zajímá nás, co je podle Vašeho názoru lepší, stejné či horší.

Pokyn: Podejte respondentovi KARTU D!

91. Bylo by pro naši zemi lepší, kdyby bývalí členové komunistické strany nesměli vykonávat odpovědné funkce?

Lepší	1
Stejně	2
Horší	3

92. Bylo by pro naši zemi lepší zavést přísnější postihy na Cikány?

Lepší	1
Stejně	2
Horší	3

93. Bylo by pro naši zemi lepší, kdybychom více dbali na zachování národní svébytnosti, méně se orientovali na zahraničí?

Lepší	1
Stejně	2
Horší	3

94. Bylo by pro naši zemi lepší uzavřít hranice pro emigranty z východu?

Lepší	1
Stejně	2
Horší	3

95. Bylo by pro naši zemi lepší, kdyby v ní nebyla žádná židovská menšina?

Lepší	1
Stejně	2
Horší	3

96. Bylo by pro naši zemi lepší, kdyby místo diskusí o různých způsobech řešení současné situace vládla pevná ruka a někdo jasně řekl, co se má dělat?

Lepší	1
Stejně	2
Horší	3

A nakonec ještě několik údajů, které slouží ke statistickému zpracování.

97. Kolik je Vám let?

Pokyn: Vypište do rámečku!

--	--

98. Kolik let je Vašemu partnerovi?

Pokyn: Vypište do rámečku!

--	--

99. Rodinný stav:

Svobodný (á)	1
Ženatý/vdaná poprvé	2
Ženatý/vdaná opětovně	3
Rozvedený (á)	4
Vdova/vdovec	5

100. Jaká je Vaše profese?

.....

--	--	--	--

101. Jakou profesi má Váš partner?

.....

--	--	--	--

102. Jaké je Vaše nejvyšší školní vzdělání?

základní bez vyučení	1
vyučen/a/ bez maturity	2
maturita	3
vysoká škola	4

103. Jaké nejvyšší vzdělání má Váš partner?

základní bez vyučení	1
vyučen/a/ bez maturity	2
maturita	3
vysoká škola	4

104. Jakého nejvyššího vzdělání dosáhl Váš otec?

základní bez vyučení	1
vyučen/a/ bez maturity	2
maturita	3
vysoká škola	4

105. Máte Vy nebo jiný člen Vaší domácnosti registraci k soukromému podnikání?

Ano	1
Ne	2

106. Jaký je Váš čistý příjem ze zaměstnání?

Uvedte do rámečku!

--	--	--	--	--

107. Jaké jsou čisté příjmy všech ostatních členů Vaší domácnosti?

Uvedte do rámečku!

--	--	--	--	--

108. Jaké jsou ve Vaší domácnosti celkové příjmy ze sociálního zabezpečení (důchody, přídavky atd.)?

Uvedte do rámečku!

--	--	--	--	--

109. A jak byste odhadl(a) za minulý půlrok měsíční příjem z ostatních příjmů všech členů Vaší domácnosti (vedlejší příjmy, dary apod.)?

Uvedte do rámečku!

--	--	--	--	--

110. Kolik je ve Vaší domácnosti dospělých osob a kolik dětí?

dospělých osob:

--	--

dětí:

--	--

111. Jaký je věk Vašich dětí?

První dítě

--	--

 let

Druhé dítě let

Třetí dítě let

112. Vlastní Vaše domácnost:

Pokyn: Zakroužkujte příslušnou odpověď v každém řádku!

	ano	ne
rodinný domek	1	2
osobní auto	1	2
chatu či chalupu	1	2

113. Představte si, že byste byl(a) pojištěn(a) a v důsledku nějaké živelné pohromy byste přišel(a) o veškerý majetek, tj. o dům, auto, chatu, chalupu, zahradu, veškeré zařízení domácnosti, veškeré úspory a ostatní majetek.

Jak vysoká by měla být částka, která by Vám tuto škodu nahradila? Odhadněte současnou hodnotu jednotlivých položek, sečtěte a zařad'te se do jedné z těchto kategorií.

Pokyn: Předložte KARTU F!

Méně než 50 tis. Kčs	1
50 - 99 tis. Kčs	2
100 - 199 tis. Kčs	3
200 - 299 tis. Kčs	4
300 - 399 tis. Kčs	5
400 - 499 tis. Kčs	6
500 - 999 tis. Kčs	7
1 - 2 miliony Kčs	8
Více než dva miliony Kčs	9

114. Okres trvalého bydliště:

Okres:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------

115. Velikost obce:

Vesnice do 999 obyvatel	1
Obec 1000 - 1999 obyvatel	2
Obec s 2000 - 4999 obyvateli	3
Město s 5000 - 19999 obyvateli	4
Město s 20000 - 99999 obyvateli	5
Velkoměsto nad 100 000 obyvatel	6

116. Bydlíte:

V rodinném domku	1
V družstevním bytě	2
V činžovním, nájemním domě	3
Jinak	4

Děkujeme Vám za Vaše odpovědi

117. Pohlaví dotázaného

Muž	1
Žena	2

118. Záznam tazatele: Kolikátý v pořadí byl tento rozhovor?

--	--

119. Datum rozhovoru:

--	--

120. Obtížnost rozhovoru:

Snadný, obvyklý	1
Náročný	2
Obtížný, namáhavý	3

PROHLÁŠENÍ TAZATELE:

Prohlašuji, že toto je přesný záznam odpovědi respondenta.

Vlastnoruční podpis: